

การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม จริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย

Developing Learning Experiences Pattern for Parent Participation to Support Ethics, Honesty and Responsibility in Preschool Childhood.

ปญฺฉิคา ทอระดา* ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านชะอำ (ชะอำวิทยาคาร) จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ ของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ฯ เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ฯ เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ฯ กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 จำนวน 37 คน ผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 จำนวน 37 คน เป็นการศึกษาแบบเจาะจง โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านชะอำ สังกัดเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือ คือ คู่มือ ครูการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ฯ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ฯ จำนวน 70 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยตามรูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ฯ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (3P_{3a})” มีองค์ประกอบหลักคือ หลักการ จุดประสงค์ ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองมี 3 ขั้นตอนคือ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ (Participation in analysis :P_{a1}) การมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรม (Participation in activity :P_{a2}) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in assessment :P_{a3}) การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมเด็ก ขั้นจัดประสบการณ์ และขั้นประเมินผล 2) ผลการ ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า เด็กปฐมวัยร้อยละ 80 มีผลการประเมินด้านจริยธรรมหลังจากได้รับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ฯ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมส่งเสริม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบฯ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับมาก

Abstract

The purposes of the study are :) 1. to study basic information and necessary requirements to develop learning experiences pattern for parent participation to support ethics, honesty and responsibility in preschool childhood, 2.) to develop learning experiences pattern, 3.) to test the learning experiences pattern, and 4.) to evaluate the effectiveness of the learning experiences pattern. Sampling groups are 37 Kindergartenners room 3/1 and 37 parents of kindergartenners room 3/1. Samples are specific selected, and study in 1st semester, 2017

academic year at Banchaam 1 Municipality School, Muang Cha-am Municipal office, Cha-Am District, Petchaburi Province. Tools are; 1) the learning experiences pattern's teacher manual, 2.) 70 learning experience plans according to the learning experiences pattern, and 3.) preschool childhood's ethics behavior observation pattern related to learning experiences pattern. The findings indicated that 1.) The developed pattern named "Learning Experiences pattern for parent participation (3P_{3a})" has two main elements; principle and purpose. There are 3 procedures for parent participation; Participation in analysis :P_{a1}, Participation in activity :P_{a2}, and Participation in assessment :P_{a3}. There are 3 steps of learning experiences pattern; child preparing, organizing, and evaluating. 2.) The evaluation found 80% preschool childhood scored more than 80% ethics evaluation after tested the learning experiences pattern, parents had more knowledge and understandings in preschool childhood's ethics participation than before the test, and parents had high satisfaction in learning experiences pattern.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง และพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการศึกษาชาติ ได้บัญญัติความหมายของ "การศึกษา" เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ 2554 : 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 – 2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ตลอดจนมีเป้าหมายหลักเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทย คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม

จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2560 , ออนไลน์) การที่วัตถุประสงค์และเป้าหมายดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้ก็โดยการให้การศึกษาแก่คนเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาปฐมวัยเพราะการพัฒนาการในทุกด้านของช่วงอายุแรกเกิดจนถึงห้าขวบ หรือวัยก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งมักเรียกกันว่า "เด็กปฐมวัย" ให้มีพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วก็จะสามารถเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพ ส่งผลดีต่ออนาคตของสังคมและประเทศชาติด้วย (สุริยา ษ์องเสนาะ 2560 , ออนไลน์) ซึ่งในยุคปัจจุบันนับเป็นยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงท่ามกลางกระแสของโลกาภิวัตน์ภายใต้วิกฤตและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เป็นเหตุให้สังคมไทยทุกวันนี้ทุกคนเร่งสร้างศักยภาพทางการแข่งขันเพื่อการอยู่รอดและเติบโต แต่หลายๆ คนไม่ได้มองไปไกลถึง "ความยั่งยืน" หัวใจสำคัญของการอยู่รอดอย่างยั่งยืนในยุคนี้คือ "คุณธรรม จริยธรรม" ยิ่งไปกว่านั้นหากจะขับเคลื่อนกระแสของ "คุณธรรม จริยธรรม" ให้สำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องกระตุ้นให้คน

ไทยร่วมมือกันหลายๆ กลุ่ม เพราะถ้าปล่อยให้ต่างคนต่างทำ ไม่รวมตัวกันก็จะไปสู่กับค่านิยมความโลภ ต้องการรวยอย่างเดียวไม่คิดว่าถูกต้องหรือเปล่า ดังนั้นจึงต้องช่วยกันระดมพลังคุณธรรมให้เกิดการเชื่อมโยงต่อไป (พระมหาวิชัย วชิรเมธี 2558 : 18)

ข้อเสนอแนะด้านรูปแบบและกระบวนการในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประเทศไทยที่แต่ละมิติของสังคมสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จได้นั้น ควรให้ความสำคัญกับช่วงปฐมวัย และดำเนินการบนพื้นฐานของการรับรู้และการเรียนรู้ของมนุษย์ โดยกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ คือ กลุ่มประชากรปฐมวัย (อายุ 0-6 ขวบ) โดยคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ซื่อตรง และความรับผิดชอบเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่มีความสำคัญอย่างมากที่ต้องปลูกฝังและส่งเสริมพัฒนาให้เกิดขึ้นกับเด็กผู้ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต (สายฤดี วรกิจโกศลาร และคณะ 2554 : 8-9) ความซื่อสัตย์เป็นความอยู่รอดและความสงบสุขของสังคม บ้านเมือง ประเทศชาติ และโลกทั้งมวล จึงเป็นค่านิยม ทศนคติ และวิธีการดำเนินชีวิตที่มีความหมายและสำคัญยิ่งของมนุษยชาติเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันปลูกฝังให้กับลูกหลาน ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน และทุกคนในสังคม และทุกคนต้องประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตด้วย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ม.ป.ป. : 6) นอกจากนี้แล้วความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมที่ทุกคนตั้งแต่ปฐมวัยถึงผู้ใหญ่จะต้องยึดถือเป็นหลักในการดำรงตนเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์ สังคมที่มีวัฒนธรรมที่ค้ำจุน จึงจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหรือกลยุทธ์ที่ละเอียดอ่อนในการสอดแทรกปลูกฝังแนวคิด โดยครู อาจารย์ และผู้รับผิดชอบในสถาบันการศึกษาจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดทิศทางให้ เป็นไปในแนวทางดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการอบรมสั่งสอน การให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือด้วยการเป็น

แบบอย่างที่ดี (มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร 2549 : 34) ส่วนความรับผิดชอบถือเป็นคุณธรรมที่เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง หมายถึงสภาพความค้ำจุนที่ช่วยเร่งให้กระทำการใดๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง (สถาบันแห่งชาติเพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล 2552 : 8) “ความรับผิดชอบต่อตนเอง” “ความรับผิดชอบต่อสังคม” เป็นหัวข้อที่สำคัญในทักษะชีวิตและอาชีพที่มีการระบุไว้ในทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เหตุเพราะความรับผิดชอบสามารถช่วยให้การดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด และความรับผิดชอบยังมีประโยชน์ต่อสังคมส่วนใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2558 , ออนไลน์) นอกจากนี้แล้วความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีที่สำคัญอย่างหนึ่ง ความรู้สิทธิรับผิดชอบ เป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคลซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนเองและมีความซื่อสัตย์สุจริต การที่บุคคลมีลักษณะความรับผิดชอบ จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข นอกจากนี้ความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ (ฉันทนา รัตนพลแสน 2558 , ออนไลน์)

ในส่วนของรูปแบบและกระบวนการในการจัดกิจกรรมเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็ก ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องสำคัญทั้ง 2 ประการ คือ สมองควรได้รับรู้ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประสาทสัมผัสทั้ง 6 ด้านทำงาน ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องมีความถี่และความสม่ำเสมอเพียงพอในสถานะที่ไม่เร่งรีบ เคร่งครัด ข่มขู่ แต่มีความสุขและสนุก จึงจะนำไปสู่พฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมในอนาคตที่จะเป็นผลจากการมีแนวคิดเชิงคุณธรรมบันทึกเป็นระบบของอุปนิสัย

ในสมองแล้ว (สายฤดี วรกิจ โภคาทร 2554 : 29) ดังนั้นครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรรักษาความสำคัญต่อรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กให้เหมาะสม อย่างไรก็ตามรูปแบบการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มจากสิ่งที่เด็กมีความคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์มาก่อนแล้วค่อยเสนอสิ่งใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเก่าและต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจะช่วยให้กระบวนการซึมซับประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาเพื่อจัดระบบความรู้ของเด็กเป็นไปได้ด้วยดี (จิตรา ชนะกุล 2557 : 4) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนความร่วมมือ การมีส่วนร่วมจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กในทุกด้าน ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้ระบุถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระบุในข้อ 5 ว่า “ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2548 : 5) สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ได้ให้ความสำคัญของครอบครัวและชุมชน โดยกำหนดแนวทางการปฏิรูปที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้มีมาตรการส่งเสริมบทบาทของครอบครัวและสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานในทุกระดับประเภทการศึกษา พัฒนาการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ และ

สถาบันการศึกษา ร่วมพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนมากขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 : 15,18)

จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่มีบทบาทในการช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเด็กซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของความสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมว่า บ้านและโรงเรียนมีความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกๆ ด้าน ซึ่งโรงเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กได้อย่างถูกต้องทิศทางถ้าขาดความร่วมมือจากทางโรงเรียน การจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อทุกๆ ฝ่ายรวมทั้งตัวเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และโรงเรียน (ศิริวรรณ วัฒนพัฒน์ 2552 : 67-68) ด้วยเหตุผลตามแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบให้กับเด็กปฐมวัยด้วยการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย การใช้สื่อที่เหมาะสมตลอดจนพัฒนาความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและครูผู้สอนอันเป็นการเสริมสร้างสังคมคุณภาพในอนาคตตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน

วิธีการศึกษา ใช้วิธีการวิจัยลักษณะการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) โดยใช้

กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เครื่องมือได้แก่ คู่มือครูการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ๑ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ๑ จำนวน 70 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยตามรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 จำนวน 37 คน ผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 จำนวน 37 คน โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านชะอำ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 1.ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสารและบุคคล สรุปได้ว่าเด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพควรจัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ด้วยตนเองเป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่สามารถสัมผัสได้เรียนรู้จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์ จัดเพื่อสร้างประสบการณ์สำคัญเพื่อพัฒนาระดับสติปัญญา ขณะเดียวกันก็บูรณาการกับการพัฒนาประสบการณ์ด้านสังคม อารมณ์-จิตใจ คุณธรรม จริยธรรมและด้านร่างกายและควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

- 2.วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน จากแหล่งข้อมูลเอกสารและข้อมูลบุคคล แล้วกำหนดนิยามพฤติกรรมจริยธรรมที่ต้องการพัฒนาส่งเสริมให้กับ

เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 คือ ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ กำหนดแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็น 3 ชั้น คือ 1) การเตรียมเด็ก 2) การจัดประสบการณ์ 3) การประเมินผล กำหนดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3 ชั้น คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ 2) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ดำเนินการดังนี้

- 1.พัฒนาโครงสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย จากแนวคิดที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1

- 2.ตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของโครงสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและนำผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

- 3.สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย

- 4.ศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยก่อนนำไปทดลองใช้จริง

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม จริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็ก ปฐมวัย นำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไป ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรูปแบบการทดลอง คือ รูปแบบ The One-Shot Case Study ระยะเวลาในการ นำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้^๑ ไปใช้ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 สัปดาห์ โดยสัปดาห์ที่ 1 เป็นระยะที่ 1 ของรูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้^๑ เป็นการสร้างความรู้ความ เข้าใจความตระหนักให้ผู้ปกครอง สัปดาห์ที่ 2-15 เป็นระยะที่ 2 คือการนำรูปแบบ^๑ ไปใช้ในการจัดการ เรียนการสอน โดยหน่วยและเรื่องที่ใช้ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้จะเป็นหน่วยตามโครงสร้าง หน่วยการเรียนรู้การจัดประสบการณ์การศึกษา ปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น โดยผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามที่ได้กำหนดไว้และส่วนร่วมในการดูแลการทำ ใบบางหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้เด็กกลับไปทำ ที่บ้าน ส่วนร่วมสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็ก เมื่อผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนและสังเกต พฤติกรรมจริยธรรมของเด็กที่บ้าน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) เป็นการประเมินประสิทธิผล (Evaluation) และ ปรับปรุงรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ นำ ข้อมูลมาประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้มาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบขั้นสุดท้ายเพื่อให้ได้รูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการประเมิน ดังนี้

1.รวบรวมข้อมูลการประเมินประสิทธิผล ของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วน

ร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความ ซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยผลการประเมินดังนี้

1.1 ผลการประเมินพฤติกรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัย หลังการใช้รูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความ รับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย ให้เด็กปฐมวัยร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

1.2 ผลคะแนนค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักของผู้ปกครอง หลังการทดลองใช้ รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนการ ทดลอง

1.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของ ผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม จริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็ก ปฐมวัย

2.ตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไขรูปแบบ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และ ความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย

3.ตรวจสอบรูปแบบการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อ เด็กปฐมวัย ขั้นสุดท้าย เพื่อให้ข้อเสนอแนะและ ความคิดเห็นเพิ่มเติม นำมาปรับปรุงแก้ไขเป็น รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย ฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย การดำเนินการในขั้นตอนนี้ได้ดำเนินการศึกษาดังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของอัลเบิร์ต แบนดูรา ทฤษฎีพัฒนาการเชิงเหตุผลจริยธรรมของโคลเบิร์ก แนวคิดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย แนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แนวคิดสื่อประสม แนวคิดการส่งเสริมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ศึกษาสังเคราะห์การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แนวทางของจอยส์ และเวล และ Keeves และการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็น จากนั้นนำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์มาสังเคราะห์นิยามความหมายและสรุปเป็นองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (3P_{3a})” ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ (Participation in analysis :P_{a1}) 2) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (Participation in activity :P_{a2}) 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in assessment :P_{a3}) ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมเด็ก (Preparation) ขั้นที่ 2 ขั้นจัดประสบการณ์ (Experience) ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินผล (Assessment)

สำหรับผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.4

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย

ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ระยะเวลาในการทดลองใช้เวลา 15 สัปดาห์ โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครองและเด็กนักเรียนปฐมวัย โดยเป็นสัปดาห์ที่ 1 ใช้เวลา 1 วัน ระยะเวลา 30 นาที ระยะที่ 2 คือการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยเป็นสัปดาห์ที่ 2-15 ใช้เวลาสัปดาห์ละ 5 วัน ประกอบด้วย 14 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 70 แผน แผนละ 45 นาที รวมระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 53 ชั่วโมง ซึ่งทั้ง 14 หน่วยการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ได้แก่ หน่วย เด็กดีมีวินัย , อวัยวะและการดูแลสุขภาพ, กินคืออยู่ดีมีสุข , ขยับกายสบายชีวี , ปลอดภัยไว้ก่อน , หนูน้อยนักสัมผัส , หนูน้อยน่ารัก , หนูทำได้ , บ้านแสนสุข , ครอบครัวสุขสันต์ , บ้านเรือนเคียงกัน , โรงเรียนของฉัน , ชุมชนน่าอยู่ และจังหวัดของเรา เมื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบ ๑ ครบทั้ง 15 สัปดาห์ ครูและผู้ปกครองนำผลการสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กนักเรียนปฐมวัยมาสรุปร่วมกันโดยการประเมินผลพฤติกรรม

จริยธรรมของเด็กนักเรียนปฐมวัยโดยวิธีการสังเกตด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยสังเกตสัปดาห์ละ 1 ครั้งในวันสุดท้ายของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์ รวม 14 สัปดาห์ ซึ่งแบ่งการสังเกตเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 การสังเกตที่โรงเรียนเป็นการสังเกตเป็นรายกลุ่ม โดยครูผู้สอนและผู้ช่วยครู ระยะที่ 2 การสังเกตที่บ้านเป็นการสังเกตโดยผู้ปกครอง

4. ผลการประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย มีดังนี้

4.1 ผลการประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กนักเรียนปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยร้อยละ 80 มีผลการประเมินด้านจริยธรรมหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

4.2 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง ก่อน – หลัง การใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมส่งเสริมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบฯ

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม

จริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย สามารถนำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย พบว่า ข้อมูลพื้นฐานมีความสำคัญต่อการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนองต่อความต้องการของผู้ปกครองที่จะส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย จึงมีข้อเสนอความสำคัญของการส่งเสริมจริยธรรมโดยพ่อแม่เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญไว้ ดังนี้ ทฤษฎีพัฒนาการเชิงเหตุผลจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับเริ่มมีจริยธรรมซึ่งระดับนี้พ่อแม่เป็นตัวอย่างที่สำคัญที่จะช่วยปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี ดังนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู จึงต้องบอกและแนะนำว่า สิ่งใดถูกผิด ควรทำ และไม่ควรทำ พร้อมให้การเสริมแรงเมื่อเด็กทำในสิ่งที่ถูกต้อง อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กซึ่งสอดคล้องกับหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Social Learning Theory) ที่กล่าวว่า จริยธรรมเป็น

กฎสำหรับการประเมินพฤติกรรมและถือว่าเป็นการตัดสินใจทางจริยธรรมเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับความถูกต้องของการกระทำตามเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นด้วยการไต่ตรองจากการเรียนรู้ด้วยการสังเกต การบอกเล่า และประสบการณ์ต่างๆ ความคิดในการให้เหตุผลของเด็ก ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลที่เป็นตัวแบบที่ใกล้ชิดกับตัวเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง และครู

รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรม ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น ในครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมเด็ก (Preparation) ขั้นที่ 2 ขั้นจัดประสบการณ์ (Experience) และขั้นที่ 3 ขั้นประเมินผล (Assessment) สอดคล้องกับแนวการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2540 : 16-17) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์มีวิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมเด็กให้พร้อม 2) ขั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้รับความรู้ และ 3) ขั้นสรุปบทเรียน เป็นการสรุปสิ่งต่างๆ ที่เรียนไปทั้งหมด ซึ่งขั้นตอนในการจัดประสบการณ์นี้ สอดคล้องกับแนวคิดของพัชรา พุ่มพชาติ และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2552 : 45,55) ที่กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นต้องคำนึงถึงเด็กเป็นจุดสำคัญของการกำหนดหลักการในการจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับพัฒนาการ ความสนใจ และวัตถุประสงค์ที่ต้องการเสริมสร้างในตัวเด็ก ต้องเชื่อมั่นว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ครูต้องกำหนดหลักการในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กผ่านประสบการณ์การปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ

สิ่งของเด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตนตามคุณลักษณะตามวัย เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ

ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 3 ระยะ คือ 1) การมีส่วนร่วมการวิเคราะห์ ร่วมวางแผน (Participation in analysis :P_{a1}) หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมด้วยวิธีต่างๆ ร่วมกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ และสื่อที่ใช้ 2) การมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ หรือ กิจกรรม (Participation in activity :P_{a2}) หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับครูผู้สอนที่ได้กำหนดไว้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน และ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in assessment :P_{a3}) หมายถึงการร่วมกับครูผู้สอนในการประเมินผลเด็กปฐมวัยในพฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ โดยการประเมินผลจะให้ผู้ปกครองประเมินผลพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กเมื่ออยู่ที่บ้านและประเมินผลพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กในกิจกรรมที่ผู้ปกครองเข้าร่วมที่โรงเรียน ดังที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 5) ได้ระบุถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในข้อ 5 ว่า “ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก” สอดคล้องกับ ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2552 : 67-68) ที่กล่าวถึงความสำคัญระหว่างบ้านและโรงเรียนไว้ว่า “บ้านและโรงเรียนมีความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดู และจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกๆ ด้าน ซึ่งโรงเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง

และพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสริมพัฒนาการ ให้แก่เด็กได้อย่างถูกต้องทางด้านความร่วมมือจาก ทางโรงเรียน”

ด้านการนำสื่อประสมมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตาม รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีสอดคล้อง เหมาะสมกับประโยชน์ของสื่อประสมที่ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2526 : 116) ได้กล่าวไว้โดยสรุปได้ คือ 1) เป็นสิ่งเร้าความสนใจให้กับนักเรียนทำให้นักเรียน มีความสนใจไม่เบื่อหน่าย 2) ทำให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างกว้างขวางและเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น 3) เป็นการประหยัดเวลาทั้งผู้สอนและผู้เรียนทำให้นักเรียนเกิดความรู้ได้อย่างรวดเร็วเพราะได้เรียนจาก สื่อการเรียนการสอนที่แตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง 4) เป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งวิธีสอน กลวิธี เทคนิคและการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ให้ผสมผสานกัน 5) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ เนื้อหาต่าง ๆ ได้ดีเกือบทุกอย่างจากแหล่งหลายแหล่ง โดยถือว่าสื่อแต่ละอย่างมีเนื้อหาต่างกัน และ 6) ช่วย ทำให้นักเรียน ทั้งเก่งและอ่อน ได้รับความรู้ตาม ความสามารถและความพร้อมของแต่ละบุคคล

ทั้งนี้ ในการพัฒนารูปแบบการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งนี้ก็เพื่อส่งเสริม จริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็ก ปฐมวัย เนื่องจากความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ เป็นคุณธรรมจริยธรรมสำคัญพื้นฐานที่ควรปลูกฝัง ส่งเสริมตั้งเยาว์วัย ดังที่สายฤติ วรกิจโกศาจร และ คณะ (2554 : 8-9) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์และความ รับผิดชอบเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่มีความสำคัญ อย่างมากที่ต้องปลูกฝังและส่งเสริมพัฒนาให้เกิดขึ้น กับเด็กผู้ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต ส่วนพนม พงษ์ไพบูลย์ (2544 : 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ ความซื่อสัตย์ไว้ว่า “การขาดความซื่อสัตย์สุจริตเป็น ต้นตอและรากเหง้าของปัญหาทั้งหลาย ถ้าคนเราเป็น

คนดี มีความซื่อสัตย์สุจริตปัญหาหลายอย่างจะไม่ เกิดขึ้นหรือเกิดก็ไม่มาก” สอดคล้องกับมาลีรัตน์ บุญ อนันตบุตร (2549 : 34) ที่กล่าวว่าความซื่อสัตย์เป็น จริยธรรมที่ทุกคนตั้งแต่ปฐมวัยถึงผู้ใหญ่จะต้องยึดถือ เป็นหลักในการดำรงตนเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์ สังคมที่มีวัฒนธรรมที่ดีงามส่วนความสำคัญของ ความรับผิดชอบนั้นสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558 , ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ ว่าความรับผิดชอบเป็นหัวข้อที่สำคัญในทักษะชีวิต และอาชีพที่มีการระบุไว้ในทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 เหตุเพราะความรับผิดชอบสามารถช่วย ให้การดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานและ เป้าหมายที่กำหนด และความรับผิดชอบยังมี ประโยชน์ต่อสังคมส่วนใหญ่ สอดคล้องกับฉันทนา รัตน์ พลแสน (2558 , ออนไลน์) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า ความ รับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีที่ สำคัญอย่างหนึ่งความรู้สึกรับผิดชอบเป็นลักษณะ นิสัยและทัศนคติของบุคคลซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ เกิดการปฏิบัติตามระเบียบเคารพสิทธิของผู้อื่นทำ ตามหน้าที่ของตนเองและมีความซื่อสัตย์สุจริตการที่ บุคคลมีลักษณะความรับผิดชอบจะช่วยให้การอยู่ ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่นสงบสุข นอกจากนี้ความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญ ในการพัฒนาประเทศ

2. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ ของเด็กปฐมวัย พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของ รูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่มี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 3 จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดประสบการณ์

การเรียนรู้ ข้อ 5 การเรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ข้อ 6 การประเมินผลจริยธรรมตามแนวคิดของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ข้อ 7 การอธิบายบทบาทของครู และข้อ 8 การอธิบายบทบาทของนักเรียน ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากรองลงมาตามลำดับได้แก่ ข้อ 1 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ข้อ 4 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ข้อ 10 กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แสดงถึงการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย ข้อ 11 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย หน่วย เรื่อง ระดับ ระยะเวลาความคิดรวบยอด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ สื่อประสม กระบวนการจัดกิจกรรม การประเมินผล และบันทึกหลังสอน ข้อ 12 การนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยตามสภาพการณ์จริง และข้อ 14 การประเมินผลรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครอบคลุมตามจุดประสงค์ส่วนข้อ 2 หลักการของรูปแบบการเรียนรู้ ข้อ 9 การอธิบายบทบาทของผู้ปกครอง และข้อ 13 ระยะเวลาในการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัยทั้งนี้เพราะรูปแบบการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มี

กระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก ขั้นตอนเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้มีการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย เมื่อได้แนวทางของรูปแบบแล้วได้ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์การวางแผน การมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งนี้จากการมีส่วนร่วมดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองและครูได้รับรู้ถึงข้อมูลความต้องการของกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันส่งผลให้การส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัยเป็นไปตามที่กำหนด ดังที่ศิริวรรณ วัฒนวัฒนารักษ์ (2552 : 242) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นความเข้าใจและความร่วมมือทางการศึกษาที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 19) ได้กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อมีการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเข้ามาในระบบโรงเรียน แทนที่จะได้รับการศึกษาโดยตรงกับโรงเรียนฝ่ายเดียว การจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่โรงเรียนจะเป็นให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองที่นอกจากผู้ปกครองจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเด็กแล้วยังเป็นการเสริมสร้างเจตคติของผู้ปกครองที่ดีต่อการเรียน ต่อการศึกษา ครูและโรงเรียนด้วย

3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และ

ความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครองและเด็กนักเรียนปฐมวัย ระยะที่ 2 คือการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เมื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบ ๑ ครอบคลุมทั้ง 15 สัปดาห์ ครูและผู้ปกครองนำผลการสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กนักเรียนปฐมวัยมาสรุปร่วมกันโดยการประเมินผลพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กนักเรียนปฐมวัยโดยวิธีการสังเกตด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย สังเกตสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในวันสุดท้ายของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์ รวม 14 สัปดาห์ ซึ่งแบ่งการสังเกตเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 การสังเกตที่โรงเรียนเป็นการสังเกตเป็นรายกลุ่ม โดยครูผู้สอนและผู้ช่วยครู ระยะที่ 2 การสังเกตที่บ้านเป็นการสังเกตโดยผู้ปกครอง ซึ่งจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทั้งในส่วนของ การร่วมจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ตามแผนและมีส่วนร่วมในการประเมินผลที่บ้านอย่างต่อเนื่องในทุกแผนการจัดประสบการณ์เป็นการกำหนดให้ผู้ปกครองได้ร่วมกันส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กนักเรียนปฐมวัยไปพร้อมกันกับทางโรงเรียน ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมจริยธรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับสิริวรรณ วนิชวัฒนารักษ์ (2552 : 234) ได้กล่าวว่า การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปฏิบัติทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคมและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นการกำหนดให้ผู้ปกครองร่วมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไปพร้อมกับโรงเรียน

4. ผลการประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย

4.1. ผลการประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กนักเรียนปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยสามารถส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และด้านความรับผิดชอบทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการเป็นกระบวนการไปตามลำดับขั้นตอน โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการก่อนการพัฒนา รูปแบบทั้งจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย งานวิจัย ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนปฐมวัย ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทำให้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ตั้งไว้ คือ มุ่งส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย โดยการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้นี้สอดคล้องกับข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของจอยส์ และเวล (Joyce and Weil 2005) และ Keeves (1997) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดหลักการเป้าหมาย การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ การประเมินรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

และการปรับปรุงรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยหลักการของรูปแบบจุดประสงค์ รูปแบบการเรียนรู้เป็นส่วนที่ระบุถึงสาระ เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอนดำเนินงานต่างๆ เมื่อนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ และการวัดและประเมินผล นอกจากนั้นแล้วกระบวนการในการใช้รูปแบบยังเป็นไปตามลำดับขั้นตอน การอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรม บทบาทครู บทบาทนักเรียน บทบาทผู้ปกครอง อธิบายลักษณะการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ มีการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบให้เด็กได้ไปสู่เป้าหมายอย่างเป็นกระบวนการ อันจะช่วยให้กระบวนการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับทศนา เขมมณี (2550 : 211 – 220) และมีความสัมพันธ์กับงานวิจัยของ มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร (2549 : 171) ที่กล่าวไว้ในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นแบบแผนการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ การจะพัฒนารูปแบบการเรียนรู้จะต้องมีหลักเกณฑ์เพื่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายกำหนด และให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด อีกทั้งรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยได้ดำเนินการในการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องไปสู่ที่บ้านของเด็กทุกวัน โดยให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการทบทวนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ส่วนร่วมในการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กทำให้เด็กมีพฤติกรรมจริยธรรมด้านซื่อสัตย์และความรับผิดชอบผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kathleen and others 2001, อ้างถึงใน ณิชูภา สุริยวงษ์ (2558 : 182-183) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อ

การบ้านของเด็ก พบว่าผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมในการบ้านหรืองานของเด็กสามารถมีส่วนร่วมได้หลายรูปแบบ การมีส่วนร่วมจะมีผลต่อการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีผลในเชิงบวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ วัฒนวัฒนวรชัย (2552 : 243-244) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย พบว่า หลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเด็กนักเรียนปฐมวัยมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นเนื่องจากเด็กได้รับการพัฒนาจากผู้ปกครองและครูผู้สอนไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลาทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน และเป็นผลจากการเรียนรู้ทักษะทางสังคมจากครูและผู้ปกครองอย่างค่อยเป็นค่อยไป สะสมทีละเล็กทีละน้อยจากคำแนะนำจนเกิดเป็นความรู้ในตนเอง

4.2. การประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง ก่อน – หลัง การใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมส่งเสริมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบฯ ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมตั้งแต่การวิเคราะห์และวางแผน การมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการประเมินเด็กนักเรียนปฐมวัยตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น จากกระบวนการดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการมีส่วนร่วมของรูปแบบที่จะส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กนักเรียนปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

4.3. การประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการที่เด็กได้รับการพัฒนาส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่ออย่างสม่ำเสมอมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้บุตรหลานของตนเองเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมโดยรูปแบบการจัดประสบการณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยส่งเสริมให้เด็กได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องของความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบจากครูและผู้ปกครองทุกวันอย่างต่อเนื่องค่อยเป็นค่อยไปและผู้ปกครองยังได้เรียนรู้แนวทางในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบุตรหลานให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อจากใบงาน หรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายมากับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับกฤษฎา ตันติผลาชีวะ (2551 : 100) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับและการสอนที่สม่ำเสมอด้วยเหตุด้วยผลจะทำให้เด็กซึมซับกระบวนการทางสังคมและมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย ผู้ศึกษาได้ทำการสรุปแนวคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการศึกษ พบว่า พฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีพฤติกรรมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการช่วยเหลือส่งเสริมพฤติกรรมของเด็กเมื่ออยู่ที่บ้าน อีกทั้งมีการสังเกตบันทึกพฤติกรรมของเด็กทุกสัปดาห์ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรติดตามการบันทึกของผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อติดตามผลการพัฒนาส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็ก และเป็นการแสดงให้เห็นให้ผู้ปกครองได้เห็นถึงความสำคัญของการติดตามการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมดังกล่าว ซึ่งเป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครู ซึ่งผลการมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกันส่งผลถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การนำรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัยมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กนั้น ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบให้ครบทุกขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อจะสามารถจัดประสบการณ์โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และความ

รับผิดชอบ สำหรับเด็กปฐมวัยในชั้นอื่น ๆ หรือผู้เรียนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา

2. ควรมีการศึกษาพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมด้านอื่น ๆ เช่น ความมีวินัย ความเมตตา กรุณา เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาหรือพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

เอกสารอ้างอิง

กุดยา ต้นติผลาชีวะ (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ปี. กรุงเทพฯ ฯ : โชติสุขการพิมพ์.

_____ (2551). การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ ฯ : เบริน-เบส บุ๊คส์ .

จิตรา ชนะกุล (2557). การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้แบบ 3 V เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัย. ปรินญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

นันทนา รัตนพลแสน (2558). ความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างไร. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม, 2560. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/286032>

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526). กระบวนการสันนิบาตการและระบบสื่อการสอน ในเอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา เล่ม 1 หน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .

ณัฐิกา สุริยาวงษ์ (2558). การพัฒนาสื่อประสมนิทานอาเซียนโดยจัดประสบการณ์แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์

ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร .

ทศนา เขมมณี (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

พนม พงษ์ไพบูลย์และคณะ (2546). รวมกฎหมายการศึกษาเข้าสู่โครงสร้างใหม่กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช .

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี และจิระ หงส์ลดารมภ์ (2558). The Ethical Power พลั้งแห่งคุณธรรม จริยธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : มิสเตอร์ ก๊อปปี้ .

พัชรา พุ่มพชาติ (2552). การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร .

มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร (2549). การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้จริยธรรมแบบ MCCP สำหรับเด็กปฐมวัย. ปรินญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2552). การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย. ปรินญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร .

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (2552). โครงการวิจัย

คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิง
คุณธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล .

สายฤดี วรกิจ โภคาทร และคณะ (2554).**คุณลักษณะ
และกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรมในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ :
จี-อาร์ต จำกัด .

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ (2560). **สรุปสาระสำคัญ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559** (ออนไลน์).
สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม, 2560 จาก
[http://www2.oae.go.th/EVA/download/
Plan/Summary Play11_thai.pdf](http://www2.oae.go.th/EVA/download/Plan/Summary Play11_thai.pdf)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2548).
**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช
2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี).**พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

_____ (2558). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21.**(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 19
ธันวาคม, 2560.จาก [https://webs.rmutl.ac.
th/assets/upload/files/2016/09/201609081
01755-51855.pdf](https://webs.rmutl.ac.th/assets/upload/files/2016/09/20160908101755-51855.pdf)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติ (ม.ป.ป). **บทบาทครูพัฒนา
เยาวชนให้เป็นคนซื่อสัตย์.** กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ .

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (2554).**พระราชบัญญัติการ**

ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สมศ.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552). รายงาน
**เรื่องระบบและกลไกส่งเสริมบทบาทการมี
ส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการ
พัฒนาผู้เรียน.** กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐาน
การศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
ศุริยา หนองเสนาะ (2560). **การศึกษาของเด็กปฐมวัย
หัวใจสำคัญของการศึกษา.** (ออนไลน์).
สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม, 2560.จาก
<http://www.parliament.go.th>

Bandura (1977). **A Social Learning Theory.**
Englewood. New Jersey : Prentice Hall.

Joyce,Bruce and Weil, Marsha (1996). **Models of
Teaching.** 5th ed. Boston : Allyn and
Bacon.

Keeves, Jhon P (1997). **Education Research.
Methodology and Measurement.** A
Internayional Handbook , New York :
Pergamon .

Kohlberg Lawrence (1976). **Moral Stages and
Moralization.** : The Cognitive
Development Approach , in Moral
Development and Behavior : theory ,
Research and Social. Issues Editor :
Thomas lickana , New York : Holt
Rinchart and Winston .